

Vennootschapsrecht

Auditcomité in de genoteerde vennootschappen en de financiële ondernemingen.

1. Verplichte oprichting van een auditcomité

Vanaf 8 januari 2009, datum van inwerkingtreding van de wet van 17 december 2008 (hierna genoemd de "Wet")¹ zullen de genoteerde vennootschappen² verplicht zijn een auditcomité op te richten binnen hun wettelijk bestuursorgaan. Het auditcomité moet samengesteld zijn uit niet-uitvoerende leden van het wettelijk bestuursorgaan waarvan ten minste één onafhankelijk is en beschikt over de nodige deskundigheid op het gebied van boekhouding en audit.

De zogenaamde "kleinere" genoteerde vennootschappen³, zijn niet verplicht een auditcomité op te richten. De aan het auditcomité toegewezen taken worden dan uitgevoerd door de raad van bestuur op voorwaarde dat die vennootschappen over ten minste één onafhankelijk bestuurder beschikken en dat, ingeval de voorzitter van de raad van bestuur een uitvoerend bestuurder is, hij het voorzitterschap van dit orgaan niet waarneemt als dit optreedt in de hoedanigheid van auditcomité.

2. Taken van het auditcomité

Het auditcomité heeft minstens de volgende taken:

- a) monitoring van het financiële verslaggevingproces;
- b) monitoring van de doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer van de vennootschap;
- c) indien er een interne audit bestaat, monitoring voor de interne audit en van zijn doeltreffendheid;
- d) monitoring van de wettelijke controle van de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening;

¹ Wet inzonderheid tot oprichting van een auditcomité in de genoteerde vennootschappen en de financiële ondernemingen. Deze wet voorziet in de omzetting van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen.

² De verplichting tot oprichting van een auditcomité geldt voor kredietinstellingen en verzekeringsinstellingen alsook voor beleggingsondernemingen en instellingen voor collectieve belegging, maar volgens soepelere vereisten voor deze laatste twee. De nieuwe regels zijn *mutatis mutandis* van toepassing op de genoteerde Europese Vennootschappen (nieuwe artikelen 899bis, 913bis, 913ter en aanpassing van artikel 917, §4 W.Venn.)

³ De genoteerde vennootschappen behouden de keuzevrijheid om al dan niet een auditcomité op te richten indien zij op geconsolideerde basis aan ten minste twee van de volgende drie criteria voldoen:

- a) gemiddeld aantal werknemers gedurende het betrokken boekjaar van minder dan 250 personen,
- b) balanstotaal van minder dan of gelijk aan 43.000.000 euro,
- c) jaarlijks netto-omzet van minder dan of gelijk aan 50.000.000 euro.

© 2008 Laga — www.laga.be — De inhoud en lay-out van deze newsflash behoren toe aan het advocatenkantoor Laga of de derde auteurs en zijn beschermd door het toepasselijke copyright en andere intellectuele eigendoms wetten en reglementen. Geen reproducties in welke vorm of via welk medium ook zijn toegelaten zonder de uitdrukkelijke toestemming van Laga of de derde auteur.

Voor meer informatie kunt u uw correspondent bij Laga of Fabienne Fonder (ffonder@laga.be) contacteren. Hoewel Laga waakt over de betrouwbaarheid van de verstrekte gegevens, zijn zij slechts algemeen van aard. Laga kan dan ook niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten. Laga is evenmin verantwoordelijk voor het gebruik of de interpretatie hiervan zonder haar tussenkomst.

- e) beoordeling en monitoring van de onafhankelijkheid van de commissaris en, in voorkomend geval, van de bedrijfsrevisor die instaat voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening, waarbij met name wordt gelet op de verlening van bijkomende diensten aan de vennootschap⁴.

Het auditcomité moet geregeld verslag uitbrengen bij de raad van bestuur over de uitoefening van zijn taken.

3. Deskundigheid op het gebied van boekhouding en audit en nieuwe onafhankelijkheidscriteria

De onafhankelijke bestuurder die lid is van het auditcomité, moet beschikken over de nodige deskundigheid op het gebied van boekhouding en audit (diploma van hogere studies in een economische of financiële richting of dat hij in deze domeinen relevante beroepservaring heeft verworven). Het jaarverslag van de raad van bestuur bevat de verantwoording van de onafhankelijkheid en deskundigheid op het gebied van boekhouding en audit van ten minste één lid van het auditcomité⁵.

De wet heeft de onafhankelijkheidscriteria strenger gemaakt. Deze onafhankelijkheidscriteria zijn zowel van toepassing op de onafhankelijke bestuurder zetelend in het auditcomité als op de onafhankelijke bestuurders zetelend in het comité dat belast is met de beoordeling van intra-groepverrichtingen⁶. Om als onafhankelijk te kwalificeren, moet een bestuurder voortaan ten minste voldoen aan volgende criteria⁷:

1. gedurende een tijdvak van vijf jaar⁸ voorafgaand aan zijn benoeming, noch in de vennootschap, noch in een daarmee verbonden vennootschap of persoon, een mandaat van uitvoerend lid van het bestuursorgaan of een functie van lid van het directiecomité of van persoon belast met het dagelijks bestuur hebben uitgeoefend;
2. niet meer dan drie opeenvolgende mandaten als niet-uitvoerend bestuurder in de raad van bestuur hebben uitgeoefend, zonder dat dit tijdvak langer mag zijn dan twaalf jaar (nieuw criterium voorzien door de Wet);
3. gedurende een tijdvak van drie jaar voorafgaand aan zijn benoeming, geen deel hebben uitgemaakt van het leidinggevend personeel⁹ van de vennootschap of van een daarmee verbonden vennootschap of persoon;

⁴ De Wet voorziet hierbij dat de commissaris en, in voorkomend geval, de bedrijfsrevisor die instaat voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening: jaarlijks aan het auditcomité schriftelijk hun onafhankelijkheid van de vennootschap bevestigen; jaarlijks alle voor de vennootschap verrichte bijkomende diensten aan het auditcomité melden; overleg voeren met het auditcomité over de bedreigingen voor hun onafhankelijkheid en de veiligheidsmaatregelen die genomen zijn om deze bedreigingen in te perken, zoals door hen onderbouwd.

⁵ Nieuw artikel 96, 9° W.Venn.

⁶ Artikel 524, §4 W.Venn. (die de onafhankelijkheidsvereisten van de bestuurders definieerde) is ook gewijzigd door de Wet.

⁷ Nieuw artikel 526ter W.Venn. Geïnspireerd door de Aanbeveling van de Europese Commissie van 15 februari 2005 betreffende de taak van niet bij het dagelijks bestuur betrokken bestuurders of commissarissen van beursgenoteerde ondernemingen en betreffende de comités van de raad van bestuur of van de raad van commissarissen (2005/162/EG). De meeste van deze criteria waren reeds voorzien door de Code Lippens. De Koning, alsook de statuten, kunnen in bijkomende of strengere criteria voorzien.

⁸ Deze periode bedroeg 2 jaar in het oud artikel et betrof alle soorten mandaten (uitvoerend of niet)

⁹ Deze periode bedroeg 2 jaar in het oud artikel. Het begrip "leidinggevend personeel" is het voorwerp van een wettelijke definitie en preciezer dan het begrip "kaderlid" (artikel 524, §4 oud). Leidinggevend personeel viseert de © 2008 Laga — www.laga.be — De inhoud en lay-out van deze newflash behoren toe aan het advocatenkantoor Laga of de derde auteurs en zijn beschermd door het toepasselijke copyright en andere intellectuele eigendoms wetten en reglementen. Geen reproducties in welke vorm of via welk medium ook zijn toegelaten zonder de uitdrukkelijke toestemming van Laga of de derde auteur.

4. geen vergoeding of ander belangrijk voordeel van vermogensrechtelijke aard ontvangen of hebben ontvangen van de vennootschap of van een daarmee verbonden vennootschap of persoon, buiten de tantièmes en de vergoeding die hij eventueel ontvangt of heeft ontvangen als niet-uitvoerend lid van het bestuursorgaan of lid van het toezichthoudende orgaan (nieuw criterium voorzien door de Wet);
5. geen maatschappelijke rechten bezitten die een tiende of meer vertegenwoordigen van het kapitaal, van het maatschappelijk fonds of van een categorie aandelen van de vennootschap¹⁰, en in geen geval een aandeelhouder vertegenwoordigen die onder de voorwaarden valt van dit punt;
6. geen significante¹¹ zakelijke relatie hebben of in het voorbije boekjaar hebben gehad met de vennootschap of met een daarmee verbonden vennootschap of persoon, noch rechtstreeks noch als vennoot, aandeelhouder, lid van het bestuursorgaan of lid van het leidinggevend personeel, van een vennootschap of persoon die een dergelijke relatie onderhoudt (nieuw criterium voorzien door de Wet);
7. in de voorbije drie jaar geen vennoot of werknemer zijn geweest van de huidige of vorige externe auditor van de vennootschap of van een daarmee verbonden vennootschap of persoon (nieuw criterium voorzien door de Wet);
8. geen uitvoerend lid zijn van het bestuursorgaan van een andere vennootschap waarin een uitvoerend bestuurder van de vennootschap zetelt in de hoedanigheid van niet-uitvoerend lid van het bestuursorgaan of als lid van het toezichthoudende orgaan, en geen andere belangrijke banden¹² hebben met uitvoerende bestuurders van de vennootschap uit hoofde van functies bij andere vennootschappen of organen (nieuw criterium voorzien door de Wet);
9. geen echtgenoot, wettelijk samenwonende partner of bloed- of aanverwanten tot de tweede graad hebben die in de vennootschap of in een daarmee verbonden vennootschap of persoon, een mandaat van lid van het bestuursorgaan, lid van het directiecomité, persoon belast met het dagelijks bestuur of lid van het leidinggevend personeel uitoefenen, of die zich in één van de andere in de punten 1° tot 8° beschreven gevallen bevinden¹³.

Het benoemingsbesluit maakt melding van de motieven op grond waarvan de hoedanigheid van onafhankelijk bestuurder wordt toegekend.

personen belast met het dagelijks bestuur van de vennootschap die de bevoegdheid hebben de werkgever te vertegenwoordigen en te verbinden, alsook de leden van het personeel direct ondergeschikt aan deze personen, wanneer zij ook taken van dagelijks bestuur vervullen.

¹⁰ Specifieke regels zijn voorzien zodat de bestuurder ook niet onrechtstreeks (via vennootschappen gecontroleerd door hem of via aandeelhoudersovereenkomsten) maatschappelijk rechten houdt die meer dan een tiende vertegenwoordigen van het kapitaal, het maatschappelijk fonds of van een categorie van aandelen van de vennootschap.

¹¹ Zijn geïmagineerd: de belangrijke zakelijke relaties eventueel onderhouden door de bestuurder of de vennootschap (bv: een belangrijke klant of leverancier van goederen of diensten van de vennootschap, of elk andere organisatie of persoon die significante voordelen of belangrijke bijdragen heeft ontvangen van de vennootschap of de groep waartoe zij behoort).

¹² Met "andere belangrijke banden" bedoelt men bijvoorbeeld de situatie waar een onafhankelijk bestuurder zou worden tewerkgesteld in het kader van een arbeidsovereenkomst bij een andere vennootschap en in die hoedanigheid onder het gezag zou vallen van een andere bestuurder van de eerste vennootschap.

¹³ Het is voortaan vereist dat de aanverwante personen de onafhankelijkheidscriteria vervullen zoals de onafhankelijk bestuurder (nieuw criterium voorzien door de Wet)

© 2008 Laga — www.laga.be — De inhoud en lay-out van deze newflash behoren toe aan het advocatenkantoor Laga of de derde auteurs en zijn beschermd door het toepasselijke copyright en andere intellectuele eigendoms wetten en reglementen. Geen reproducties in welke vorm of via welk medium ook zijn toegelaten zonder de uitdrukkelijke toestemming van Laga of de derde auteur.

Voor meer informatie kunt u uw correspondent bij Laga of Fabienne Fonder (ffonder@laga.be) contacteren. Hoewel Laga waakt over de betrouwbaarheid van de verstrekte gegevens, zijn zij slechts algemeen van aard. Laga kan dan ook niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten. Laga is evenmin verantwoordelijk voor het gebruik of de interpretatie hiervan zonder haar tussenkomst.

Niettemin mogen de onafhankelijke bestuurders die vóór 8 januari 2009 (datum van inwerkingtreding van de Wet) reeds waren benoemd en voldoen aan de criteria van artikel 524, §4, lid 2 (oud) van het Wetboek van Vennootschappen, maar niet aan alle criteria van artikel 526ter (nieuw) van het Wetboek, tot 1 juli 2011 blijven zetelen in de hoedanigheid van onafhankelijk bestuurder.

4. Commissaris

De Wet wijzigt ook, voor alle vennootschappen (genoteerde of niet), de regels aangaande de niet-audit diensten (afwijking van de regel "one-to-one" na gunstige beslissing van het auditcomité) en het ontslag van de commissarissen (verplichte informatie van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen)¹⁴. In de vennootschappen die wettelijk verplicht zijn een auditcomité op te richten, blijft de benoeming van de commissaris gebeuren op voorstel van het bestuursorgaan, doch dit bestuursorgaan kan het voorstel voortaan slechts doen op voorstel van het auditcomité.¹⁵

5. Conclusie

De wettelijke erkenning van het auditcomité heeft als doelstelling de garanties voor een kwaliteitsvolle financiële informatie te versterken, en zo ook het vertrouwen van het publiek te vergroten. Nochtans dreigt het strenger maken van de onafhankelijkheidscriteria (in het bijzonder de afwezigheid van significantie zakelijke relaties en de talrijke onverenigbaarheden van functies) de keuze en de benoeming van personen die onafhankelijk zijn in de zin van het Wetboek van Vennootschappen, te bemoeilijken.

De vennootschappen die onder het toepassingsgebied van de Wet vallen, zullen zo snel mogelijk moeten nagaan of hun statuten en, in voorkomend geval, hun intern reglement en corporate governance charter, conform zijn aan de nieuwe wettelijke bepalingen en zo nodig wijzigingen aanbrengen om hiermee in overeenstemming te zijn. Voor de vennootschappen die reeds over een auditcomité beschikken, zal het ondermeer belangrijk zijn na te gaan of de samenstelling van dit auditcomité conform is aan de nieuwe Wet en of dat comité minstens belast is met de taken die het Wetboek voortaan voorschrijft.

Geoffroy Fink, Advocaat, Tel.: +32 2 800 71 33, E-mail: gfink@laga.be

Emmanuel Leroux, Advocaat, Tel.: +32 56 59 43 00, E-mail : emleroux@laga.be

¹⁴ Wijziging van de artikelen 133 §6, 135, 156 en 533 W.Venn.

¹⁵ Wijziging van artikel 130 en 156 (overmaken van het benoemingsvoorstel van het auditcomité aan de ondernemingsraad) W.Venn.

© 2008 Laga — www.laga.be — De inhoud en lay-out van deze newflash behoren toe aan het advocatenkantoor Laga of de derde auteurs en zijn beschermd door het toepasselijke copyright en andere intellectuele eigendoms wetten en reglementen. Geen reproducties in welke vorm of via welk medium ook zijn toegelaten zonder de uitdrukkelijke toestemming van Laga of de derde auteur.

Voor meer informatie kunt u uw correspondent bij Laga of Fabienne Fonder (ffonder@laga.be) contacteren. Hoewel Laga waakt over de betrouwbaarheid van de verstrekte gegevens, zijn zij slechts algemeen van aard. Laga kan dan ook niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten. Laga is evenmin verantwoordelijk voor het gebruik of de interpretatie hiervan zonder haar tussenkomst.

